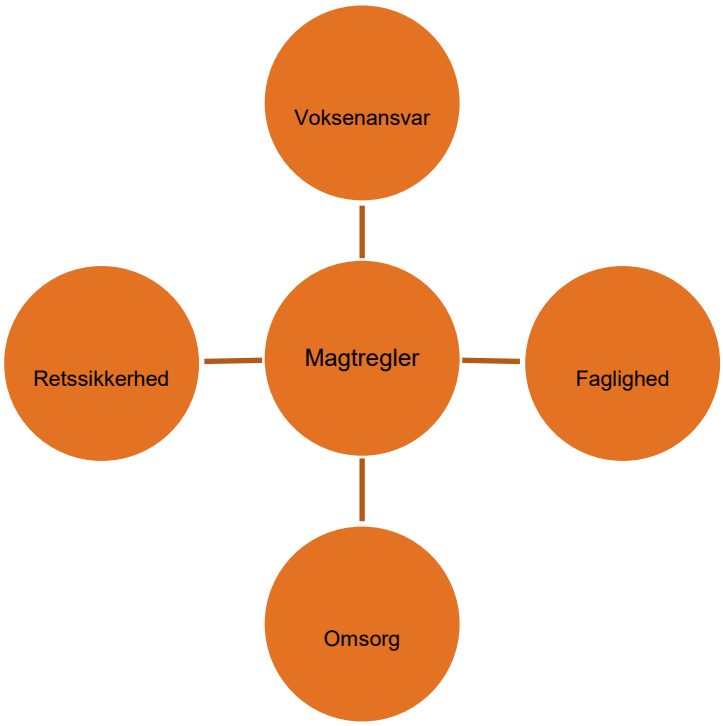
SPECIALBØRNEHJEMMENE
– i gode hænder

Dansk kvalitetsmodel på det sociale område

Lokal retningslinje for Magtanvendelse på børneområdet

Dansk kvalitetsmodel på det sociale område er igangsat af regionerne og Danske Regioner i fællesskab. Alle regionale boformer og institutioner efter §§ 66, 107 og 108 i serviceloven er omfattet af kvalitetsmodellen.

I et samarbejde mellem regionerne er der udviklet kvalitetsstandarder inden for udvalgte temaområder. Standarderne indebærer, at der udarbejdes en række retningsgivende dokumenter med retningslinjer for, hvordan arbejdet med standarderne finder sted i praksis på boformer og institutioner. Dokumenterne udarbejdes på 2 niveauer:

- Et fælles regionalt niveau med retningslinjer, der er gældende for alle boformer/institutioner.
- Et lokalt niveau, der er specifikt tilpasset målgruppen og indsatsen på den enkelte boform/institution.

Dette dokument udgør Specialbørnehjemmenes lokale retningslinje for kvalitetsmodellens standard for magtanvendelse.

Dokumentoverblik

Dokumenttype: Lokal retningslinje	**Titel:** Retningslinje for: • Hvordan magtanvendelse registreres og indberettes • Hvordan magtanvendelsesepisoder analyseres. • Arbejdsgange, der sikrer, at der på baggrund af den enkelte analyse udarbejdes forebyggende initiativer • Hvordan forebyggende initiativer formidles i medarbejdergruppen. • Et aktivt redskab	
Anvendelsesområde: Døgnpladser § 66 Ledelsen, arbejdsmiljøgruppen og socialfaglig konsulent har et skærpet ansvar for retningslinjen	**Standard**: Magtanvendelse	
Målgruppe: Alle medarbejdere på Specialbørnehjemmene, der i praksis arbejder med børnene/de unge.	**Revision senest:** I forbindelse med kvalitetsovervågning – dato ikke fastsat	**Revisionsansvarlig:** Afdelingsleder Stine Aarup Langballe Sørensen
Godkendt af: Tilbudsleder		**Revideret og gældende fra:** 15. maj 2023

Formål:

Retningslinjen skal medvirke til at sikre, at gældende lovgivning på området overholdes samt sikre det enkelte barns/den enkelte unges retssikkerhed i forbindelse med magtanvendelse.

At der arbejdes udviklingsorienteret med magtanvendelser således, at disse begrænses overfor det enkelte barn/den unge.

Magtanvendelse må aldrig erstatte omsorg og pædagogisk bistand og skal altid begrænses til det absolut nødvendige. Magtanvendelse skal altid stå i et rimeligt forhold til det, der søges opnået.

Magtanvendelse overfor børn og unge må kun anvendes, hvis der er hjemmel til det jf. Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.

SPECIALBØRNEHJEMMENE
– i gode hænder

Fremgangsmåde:
Den lokale retningslinje for magtanvendelse på Specialbørnehjemmene fremgår i det følgende. Retningslinjerne for registrering og indberetning er udarbejdet med udgangspunkt i Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge, den dertilhørende bekendtgørelse samt vejledning.

Hvordan magtanvendelse registreres og indberettes

Socialstyrelsen har udarbejdet et skema med dertilhørende vejledning til registrering og indberetning af magtanvendelser. Skemaet findes i Specialsektorens social faglige IT-system, Sensum One, under fanebladet ”Magtanvendelsesskema”.

Specialbørnehjemmene skal registrere og indberette magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten efter §§ 8-11 og 16 i Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge. Det vil sige, at der skal ske registrering og indberetning ved følgende hændelser:

- Afværgehjælp - § 8
- Fysisk magtanvendelse - § 9
- Tilbageførelse ved rømning - § 10
- Tilbageholdelse ved og under anbringelse - § 11
- Undersøgelse af person og opholdsrum, når der foreligger bestemte grunde - § 16.

Andre former for magtanvendelse end nævnt ovenfor skal indberettes og registreres på samme skema med afkrydsning i ”magtanvendelse i øvrigt”.

Børn og unge i aflastningstilbud
Børn og unge i aflastningstilbud er ikke omfattet af målgruppen for Lov om voksenansvar. Enhver magtanvendelse overfor et barn/ung i et aflastningstilbud som skal indberettes med afkrydsning i ”magtanvendelse i øvrigt”.

Procedure for registrering og indberetning

- Umiddelbart efter magtanvendelsen kontakter den eller de implicerede medarbejdere barnets/den unges forældre pr. telefon og orienterer om magtanvendelsen.

- Den eller de implicerede medarbejdere skal i den vagt, hvor magtanvendelse er foregået, registrere denne på indberetningsskemaet, som findes i Sensum One under fanebladet ”Magtanvendelse”. Herefter trykkes på knappen ”send til afdelingsleder”.

  Hvis afdelingens leder er fraværende, sender medarbejderen, der registrerer magtanvendelsen, en SMS til den stedfortrædende afdelingsleder.

  Det er nødvendigt med en udførlig beskrivelse af forløbet før, under og efter at magtanvendelsen skete samt begrundelse for anvendelse af magt og hvilken magt der blev udført. Indberetningen sendes til afdelingslederen via knappen ”send til afdelingsleder”. Barnet/den unge skal, hvis det er muligt, høres og indberetningen ledsages med dennes bemærkninger. Hvis barnet/den unge ikke er i stand til at udtale sig, skal dette noteres.

- Tilbudsleder orienteres om magtanvendelsen via mail fra afdelingslederen.

- Afdelingslederen vurderer, kommenterer og godkender magtindberetningen. Afdelingslederen skal uden ugrundet ophold og inden for 24 timer sende indberetningen med egne kommentarer til forældre, handlekommune og Socialtilsyn Nord. Dette gælder for alle børn og unge. Mailen med indberetning til opholdskommunen, socialtilsynet og forældrene skal journaliseres i mappen "Magtanvendelsesskema" under fanen "Dokumenter" i Sensum One.

- Når skemaet er godkendt, kan der ikke længere rettes i skemaet. Ved godkendelse journaliseres skemaet automatisk i barnets/den unges sag.

- Fagkonsulent i Specialsektorens administration får besked om registreringen samt supplerende oplysninger via advis i Sensum One.

- Hvis der er begrundet mistanke om, at der er foretaget en handling, der er undergivet påtale, herunder evt. strafansvar skal tilbudsleder eller i dennes fravær områdechef straks sende indberetning herom til socialtilsynet og til Specialsektorens administration.

- Hvis Specialbørnehjemmene modtager tilbagemelding på indberetning fra opholdskommunen eller socialtilsynet, skal tilbagemeldingen journaliseres i mappen "Magtanvendelsesskema" under fanen "Dokumenter" i Sensum One. Specialbørnehjemmene orienterer fagkonsulenten via mail.

Klager
Børn og unge over 15 år eller forældremyndighedsindehaveren kan som part i sagen klage over overtrædelser af bestemmelserne i Lov om voksenansvar.

Klager skal indbringes for kommunalbestyrelsen i den opholdskommune, der har ansvaret for barnets/den unges ophold i tilbuddet, jf. voksenansvarslovens § 23 stk. 3.

Oplysningspligt
I forbindelse med indskrivning orienteres forældremyndighedsindehaverne om reglerne om magtanvendelse, herunder adgangen til at klage. Forældremyndighedsindehaverne orienteres ligeledes om reglerne for klagemulighed, hvis der er tvivl om, hvorvidt de er bekendte hermed eller klagemulighed efterspørges.

Hvordan magtanvendelsesepisoder analyseres

- På førstkommende personalemøde/teammøde analyseres magtanvendelsen. Analysen skal foretages i Specialbørnehjemmenes udarbejdede "Analyseskema". Afdelingsleder er ansvarlig for at analysen foretages i analyseskemaet.
- Specialbørnehjemmenes fagkonsulent kommenterer på episoden og bidrager til analysen i form af faglig sparring til afdelingsleder med henblik på eventuel opfølgning.
- Analyseskemaet udfyldes på personalemødet/teammødet og journaliseres på barnets/den unges sag i Sensum One, under fanen "Magtanvendelse" med titlen årmåned-dato Analyseskema. Datoen skal henføre til den dato, hvor magtanvendelsen blev foretaget.
- Evt. nye faglige tilgange, metoder eller ændret praksis til forebyggelse af magtanvendelse overføres til barnets/den unges individuelle plan.

Specialbørnehjemmene modtager desuden årligt en oversigt over de indberettede magtanvendelser gennem året. Formålet er at understøtte Specialbørnehjemmenes forebyggende arbejde i relation til magtanvendelse.

Arbejdsgange, der sikrer, at der på baggrund af den enkelte analyse udarbejdes forebyggende initiativer

I forbindelse med analysen udarbejdes evt. forebyggende initiativer, som indskrives i analyseskemaet. Hvis analysen giver anledning til ændrede tilgange og metoder, indføres dette i barnets/den unges individuelle plan.

Hvordan forebyggende initiativer formidles i medarbejdergruppen

Analyse af magtanvendelsen sker på afdelingens personalemøder/teammøder, og analysen journaliseres på barnets/den unges sag i Sensum One under fanen "Magtanvendelse". Hvis analysen giver anledning til ændrede tilgange, metoder og procedurer, indføres dette i barnets/den unges individuelle plan og risikovurdering. Det vil fremgå af referat fra personalemøde, at man skal orientere sig om nye faglige tilgange, metoder og procedurer i barnets/den unges individuelle plan i Sensum One.

Et aktivt redskab

- I forbindelse med Specialbørnehjemmenes introduktionsforløb indføres nye medarbejdere i Lov om voksenansvar, magtreglerne samt Specialbørnehjemmenes lokale retningslinje for magtanvendelse.
- E-læring i magt på børneområdet gennemføres 1 gang årligt.
- 2 gange årligt skal Lov om voksenansvar, bekendtgørelse samt retningslinje for magtanvendelse dagsordensættes på personalemøde. Dialogguide fra Koncept for kompetencer i selv- og medbestemmelse kan benyttes.
- Magtanvendelser analyseres på personalemøderne/teammøderne.
- Der er uddannet konflikthåndteringsvejledere på alle afdelinger, som kan bistå med viden om faglige tilgange og metoder til at konfliktnedtrappe.
- Socialfaglige konsulent deltager i møder ad hoc og en gang om året på afdelinger med mere end 15 magtanvendelser årligt.
- Specialsektoren udarbejder årligt en rapport, som har fokus på:
    - Antal indberetninger
    - Mønstre og tendenser
    - Generel beskrivelse af de forhold, som udløste magtanvendelsen samt hvorfor det var nødvendigt at gribe ind
    - Opfølgning, refleksion og registrering
    - Konklusion
    - Fokuspunkter

Denne rapport indgår i enten Dansk Kvalitetsmodels kvalitetsovervågning eller analyseres på ledermøde.

Referencer

Der henvises til de regionale retningslinjer Dansk kvalitetsmodel på det sociale område (rn.dk)